

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA

Egy évre	6 frt. — kr
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.CSIK-SZEREDÁN:
Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.CSIK-SZEREDÁN:
Györgyjakab Márton nyomdabérlőnél.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyílttér-cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr, s minden egyszeri közlés
után 30 kr bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér“ rovatban
közleendő cikkek soronként
10 kr díjért közöltnének.

Családi és társadalmi élet.

I.

A családapa, ki kötelességeit felfogva s magának csak alig engedve szórakozást, folyton családi ügyeinek rendezése körül fárad, ebben elmerülve, gyakran észre nem veszi épen a család kebeléből eredő veszélyt, mely előbb apró házi szükségletben mutatkozik, majd, mint a lavina, növekedve, eredményül a lét s nem-lét kérdését tárja fel. S azután kezdődnek a napi küzdés soha nem érzett keservei, midőn a megfeszített munka nem hozza meg a kiérdemelt jutalmat; midőn nincs vigasztalás a keservek között; midőn a családban a szeretetteljes közlekedés helyett a gyermekek szemeiben néma fájdalmat: a nélkülözés, a szükség fájdalmát kell, ha nincs is ott, kiolvasnia; midőn a megnyugtató bizalmi szó, a vonzalmi kifejezés helyett a feleség (fele segítség?) azzal áll elő: ez nincs, az sincs, és — miért nincs?

Miért nincs? Nagy kérdés az! Ha a férfi tudná, ha a sok bajban fásulni kezdő kedélye felfoghatná azt, hogy még segíteni lehet: ekkor azt mondaná talán, hogy az okokat nem messze kell keresni; de a helyett jobban beletörődik abba az elfásultságba s gondolja: tenger az élet, családunk rajta egy hajó vagy lélekvesztő, mely inogva halad, s ki tudja, hogyan s hol vergődik a partra, a hol négy fal ürege vár bennünket?! Ki tudja megmondani, hol volt a hiba?

A „Székelyföld“ tárczája.

Kamilla.

(Elbeszélés.)

Irta Dobay János.

II. RÉSZ.

IV.

(Vége.)

Már éjfél felé járt az idő, midőn Kálmán anyja szobájából kilépve, a kastély lépcsőin lefelé indult, hogy a beteg tisztartót meglátogassa. E pillanatban feledé, hogy az ifju neki vetélytársa s hogy élete boldogságától fosztá meg, s csak az lebegett szemei előtt, hogy barátja súlyos beteg s neki kötelessége betegségében mellette lenni. Elhatározta, hogy az éjet nála tölti s vigyázni fog a láz folyamára, melyet az orvos veszélyesnek mondott.

A mint az udvarra kilépett, hideg szél-roham vágott szemeibe, hideg esőt csapva arcába. A park fái mint sötét árnyak mozogtak a szél nyomása alatt s a szél zugása közé a sűrűn omló eső locsogása vegyült.

Kálmán lassu, óvatos léptekkel haladott a sáros, vizes uton, s a gazdasági udvarhoz érve, már messziről meglátszottak a tisztartói lak kivilágított ablakai.

A nőben-e, vagy a férfiuban? És szerencse, ha nem sokuknak és nem sokáig kell várniok arra, midőn már a gondolkodás elmarad. De hátha túrni kell sokáig, vagy pedig nem látja át helyzetét! . . . És ha valamely véletlen vagy egy barát valami jobb módra nyújt alkalmat, örömmel telve adja hírül azt sorsa önkényes vagy önkénytelen előidézőjének vagy megosztójának, s mint a titánok, kiknek sikerült melleikről ledobni a Peliont s Ossát, üdvívalgásra fakad s — ismét megyen teljesíteni terheit s onnan siet haza, hol ismét mosolygó arccal fogadják, s a szerető hitves igyekszik letörölni verejtékes homlokát és mind-mind hívják oda, hol feledheti napi bajait, hol szórakozást találhat. Szóval gyönyöget van njra, a bizalom százszorosán fokozódott, míg nem a férfi ismét érzi a Polyp-szorítást, érzi mellén a Peliont és Ossát s végre öndézte csalódásaiban nincs más vágya, mint menni, pihenni a — sirban, itt hagyni a pompázó, fényes semmit, itt hagyni e nem neki való földet, hol csak fájdalomban, csalódásban volt része. S teremnek a becsületbeli öngyilkosságok.

S a nő? A nő, midőn már nincs, kire támaszkodnia, midőn már nincs, kire — a helyzet miatt — vádat emelhetne; nincs, ki egy szavára — a multnak ábrándos emlékéért, a soha nem feledhető első szerelem üdvöztető csókjáért — változást emlegetve bár, de minden lehetőt megtegyen: oh, akkor a nő természetes s minden helyzetbeni találékonyságánál

Ott fekszik a szegény ifju egyedül, elhagyatottan — gondolá magában részvéttel. — Talán már közelében ólálkodik a halál, hogy rátegye hideg kezét az ifju életre. Bár csak ő lehetne helyében! mily szívesen meghalna, hogy megszabaduljon e rideg, örömtelen élettől!

A mint így gondolkozva közeledett a lakáshoz, egy különös jelenség vonta magára figyelmét. Ugy tetszett neki, hogy egyik ablak előtt egy sötét árny mozog, mely egy pillanatra eltakarja az ablakból kiömlő világosságot. Azonnal Kamilla jutott eszébe, ki valószínűleg értesülvén kedvese betegségéről, eljött, hogy személyesen győződjék meg hogyléte felől. Kálmán szívét éles fájdalom járta át; a remény utolsó szikrája is kialudt kebléből.

Egy pillanattig azon volt, hogy nem törődve a leskelődő alakkal, egyenesen a beteghez siet; de a jövő pillanatban szívét a keserűség tölté el, mely arra sarkalta, hogy boszut álljon megvetett szerelméért s hogy itt e helyen mondja meg Kálmánának, hogy mit tart felőle.

Ovatos, nesztelen léptekkel közeledett az ismeretlen felé, s közelebb érve, az ablak fényénél felismeré, hogy egy sűrűn elburkolt nő az, ki olykor-olykor betekint, majd meg ismét, félve, hogy belőlről meglátják, gyors

fogva tud magának oly kört alkotni, tud oly izlést kifejezni, mely vetekedik a jobb időkbélivel; s mind a mellett itt már nem a szép s drága, de az olesó és czélszerű képezi az első kérdést; és e mellett sem a nőn, sem leányain nem látszik meg az éji munka okozta álmatlanság, nem látszik kedélytelenség, s nem gondolhatni, hogy a piros ajkak hányszor szívták fel a megszuirt ujjból kigyöngyöző vércseppeket.

S bár tudják, mégsem mondanák meg, hogy mi az a cifra nyomoruság. Hanem őrizkednek tőle, hja, mert a mit a hosszú nyomoruságban tanultunk, jobban megtanuljuk, az nem oszlik el, mint a mit a rövid kényelmi idő nyújthat.

Azonban nem az a cél, akkor változni meg, midőn már a sors kényszerít arra.

Nagy baj az, hogy nem akarjuk megczáfolni a közmondást, mert ki van mondván ránk, hogy a magunk kárán tanulunk; nem igyekszünk társadalmi kört alakítani; nem törődünk felebarátainkkal s a közügyekkel sem, ha az nem egyenes kötelességünk, avagy pedig pompával nem jár; nem igyekszünk megismerkedni, míg lehetne, az élet iskolájával, s mikor már magunknak kellene fellépniük terra incognita előttünk minden, s mintha labirinthba tévedtünk volna, nem találunk a kijáratra; a mentő utra.

Közönnyel vagyunk minden iránt, hol tevékenységet kellene kifejtetnünk; pedig a társadalom apró-cseprő egye-

san félrevonul. Kálmán meg volt győződve, hogy az éjjeli látogató Kamilla. Hirtelen melléje lépett s metsző gunnyal szólt:

— Az ember sohasem érezheti magát elhagyatottnak, míg gyöngéd női szívek érdeklődnek iránta.

A hölgy rémülten sikoltott fel s menekülni akart, de Kálmán megragadván kezét, viszsztatartá s igyekezett szemeibe nézni.

— Nincs miért megrémülni, drága kisasszony; én nem mint bíró állok ön előtt, ki számon kéri feldult boldogságát, hanem mint olyan ember, ki családott, de már megbékült sorsával s legfőleg megvetéssel tekint a hitszegőre, ki hamisan esküdött oly érzelmeiket, miket egy más férfi iránt táplált. Ön hazudott nekem, ön megcsalt engem és én megvetem önt.

A hölgy kinosan nyöszörgött kezei között s az ifju előbbi hangján folytán:

— Ha boszuálló volnék, most azt kívánám, hogy haljon meg az, kiért engem megcsalt, s őt elvesztve, legyen az ön szíve is oly sivár, oly nyomorult, mint most az enyém; de én azt nem kívánom, s csak azt ohajtom, hogy egy égi kéz törölje ki szívéből azt a szerelmet, mely őt is oly boldogtalanná teendí egykor, mint engem. Ön nem érdemes egy ily derék ifju szerelmére. A ki egyet oly szívtelenül megcsalt, megcsalja a másikat is.

tei, úgy az országosak, mint a városiak; a társadalmi érintkezés, nyújtják, szolgálatják a megértőknek az Ariadne-fonalat, mely kivezetne bennünket a tévutból, és csak úgy találánánk övéinkre, úgy nyernők meg azok bizalmát, szeretetét, s biztosítva volna anyagi létünk is.

Országgyűlés.

A képviselőház szerdai ülésén megválasztották a delegáció tagjait. A szavazás a kormánypárt és a mérsékelt ellenzék előzetes megállapodásai szerint ment végbe. A függetlenségi és 48-as párt tagjai nem vettek részt a szavazásban. Ezután tárgyalta a Franciaországgal kötött hajózási egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot, melyet a ház Emich Gusztáv előadó beszéde után általánosságban észrevétel nélkül elfogadott, a részletes tárgyalásnál pedig elfogadták az Irányi Dániel által tett styláris módosításokat. Az ülés végén Olay Szilárd interpellációt intézett a miniszterelnökhöz a drezdai tornaünnepen előfordult ismeretes magyarellenes botrány ügyében.

A főrendiház ülésében szerdán a napirend előtt felolvasták a miniszterelnöknek a Majláth-család és a Jankovich-család kitüntetésére vonatkozó átiratát. A főrendek úgy a Majláth-utódoknak, mint Jankovich főispánnak és törvényes utódainak grófi rangra emelését élénk éljenzéssel fogadták. Az előzői előterjesztések után következett a delegáció tagjainak és a főrendiház bizottságainak megválasztása. A szavazás az előzetes megállapodások szerint ment végbe s az eredmény kihirdetése a következő ülésre halasztatott.

A hölgy kétségbeesett erőfeszítéssel igyekezett az ifju kezei közül menekülni. A küzdés alatt a fejére csavart kendő kibomolva, vállára hullt, s Kálmán az ablak világánál felismeré a hölgyet.

— Irma! te vagy? — kiáltá megütközéssel s elboosátá a hölgy kezét.

Irma, látva, hogy felismertette, zokogva veté magát fivére keblére s kinosan nyögé:

— Kamilla elárult mindkettőnket s én épen olyan szerencsétlen vagyok, mint te. Én is szeretem a tisztartót. Nézz ide és láss!

Kálmán az ablakhoz lépett és benézett. Az ablakkal szemben ott feküdt a tisztartó s az ágy mellett Kamilla ült, aggódó szemekkel vizsgálva a beteg ifju arcát s néha-néha kezeivel simítva félre a haját az ifju homlokáról.

A mig Kálmán benézett, nővére keservesen zokogott mellette. Kálmán visszavonult az ablaktól s egyetlen szemrehányó szóval sem illetvén hugát, megfogta kezét s az ajtó felé vezeté. Irma szó nélkül engedé magát vezetettetni.

A jövő pillanatban mindketten beléptek a beteg szobájába. Kamilla arca egy percig meglepetést árukt el, de gyorsan rendbe-szedve magát, elfogulatlanul közeledett az új vendégek felé s intett, hogy csendesen legyenek, mert a beteg alszik. Kálmánt

Székelyföldi iparmuzeum a székely fővárosban.

A „székely művelődési és közgazdasági egyesület“ budapesti, központi választmányára, székely fővárosunk s általán a székelyföldi lakosok szellemi és anyagi előhaladásának fejlesztésére, támogatására, alapszabályai 2-ik §-ának célját előmozdítandó, nagyszabású határozatot hozott, a székely fővárosban még ez év folytán székelyföldi iparmuzeum felállítására 2000 forint alaptávként és évenkénti segítyt szavazva e célra meg.

A székelyföldi iparmuzeum tervezete a következő:

1. A létesítendő iparmuzeum célja a Székelyföld kézmű- és háziiparát részint technikai, részint iparművészeti irányban az által fejlesztetni, hogy az illető iparüzőknek alkalom nyújtatik jeles munkák szemlélése, valamint az újabb segédeszközök gyakorlati kipróbálása útján iparukat versenyképesebb színvonalra emelni.

2. Az iparmuzeum ehhez képest csupán oly gyakorlati, becsü technológiai gyűjteményeket, valamint szerkezeti, avagy műipari tekintetben mintául szolgálható kész iparcikket ölel fel, melyek a Székelyföldön tényleg már üzött, avagy nagyobb nehézség nélkül behozható kézmű- és házi iparágak körén túl nem terjednek.

3. Az iparmuzeum gyűjteményei nem képeznek két elkülönített „technológiai“ és „iparművészeti“ osztályt, hanem az intézet szervezésénél azon törekvési cél kell, hogy irányadón szolgáljon, miszerint az iparos a solid szerkezetet egyfelől, a styszerű kivitelű másfelől egymást kiegészítő, egyaránt fontos kelléknek tekintse; más szóval: a székelyföldi iparmuzeum azon két irányt, melyet az egyes technológiai és iparművészeti muzeumok külön nem választható, és egymást szorosan kiegészítő feltételért az iparos haladásnak egyesítve vonja be működési körébe.

4. A kész iparcikkek lehetőleg váltakozó tárlata, továbbá félgártmányok, segéd-eszközök (szerszámok, kisebb munkagépek) és segédanyagok minta-gyűjteménye egyelőre a következő kézműiparágakat ölelhetné fel. *)

I. Agyagipar (agyag- és kőedények, kályhák stb. építési anyagok és díszítések.)

II. Vas- és fémipar (lakatos, kovács, szerszám, bádogos, rézműves, rézüntő, késes stb. munkák.)

III. Faipar (építési és bútorkészítő munkák.)

*) Az orsz. kiállítási csoportbeosztását követve.

dühbe hozta az a nyugalom, melylyel Kamilla őket fogadta, s haragtól remegő hangon szólt:

— Csodálkozom, hogy kegyedet ily időben itt találom. Hugom társalkodónőjétől s egyáltalában mindazoktól, kik családunk körében élnek, több figyelmet várok az illem és tisztesség iránt.

— Szent kötelesség hívott a beteg ágyához — szólt Kamilla komoly méltósággal. — Oly kötelesség, melyet én nem ismer, de én elodázzhatatlannak tartok. S miután ön azt hiszi, hogy huga társalkodónője nem fordít elég figyelmet az illem és tisztesség iránt, kérem, ne tekintsen továbbra társalkodónőnek s engedje zavartalanul teljesíteni kötelességemet.

— Ön kötelességről beszél, kisasszony, — szólt Kálmán elfojtott, indulatos hangon — midőn azokat lábbal szokta taposni. Vagy nem lett volna-e kötelessége nekem tett esküjét megtartani? avagy kötelességet teljesített akkor is, midőn hugom barátságát hálálansággal és családsággal viszonzta?

— Én egyiket sem tagadtam meg — szólt Kamilla méltósággal. — Erre esküszöm!

— Eh! ön ép oly könnyen esküszik, mint a mily könnyen megtöri azt. Ön eddig is hazudott és most is hazudik.

— Ne vádold őt, Kálmán, — szólt most az ágyból egy lassu, gyöngye hang — Kamilla nem csalt meg titeket. Ő nekem testvérem.

Leírhatatlan hatással voltak a beteg ifju szavai a két testvérré.

Kálmán az ágyhoz rohant s tuláradó örömmel szorította meg beteg barátja kezét.

kák, esztergályos és szobrász munkák, kádár, kerékgyártó, kosárfonó, mázoló, aranyozómunkák, gazdasági és háztartási eszközök.)

IV. Bőripar (kikészített bőrök, szíjgyártó, nyerges és bőrdíszmunkák.)

V. Könyvkötő és cartonage munkák.

VI. Textil ipar (gyapjú, gyapot, len és kender fonalak és színes szövetek. Gombkötő és kötélverő munkák. Festés, fehérítés és kikészítés, appretírozás.)

VII. Disműipar és u. n. apróságok (kisebb diszművek fából, bőrből, tájtékből, csontból, szaruból és egyéb anyagokból; fésűs és kefékötő munkák stb.)

VIII. Mechanikai ipar és géplakatosság (kisebb minták a mechanikai ipar köréből, gazdasági gépek mintái stb.)

A szorosabb értelemben vett háziipar köréből a következőket ölelhetné fel a gyűjtemények: agyag, ipari készítmények, szalma és kosárfonó és fa faragászati munkák, a helyi viszonyokhoz alkalmazott gyermekjáték minták, dobozok, gazdasági és háztartási eszközök házilag előállított szövetek stb. lehetőleg a nyers anyagokkal és kézi eszközök, házilag előállított szövetek stb. lehetőleg a nyers anyagokkal, és kézi eszközökkel kapcsolatosan,

5. A kész iparcikkeknek és szerszámoknak az intézet használatára lehetőleg kölcsön vagy kiállításképeni átengedése is kiállításba veendő.

6. A gyűjteménytár mellett olvasó és rajzhelyiség rendezendő be, mely a legszükségesebb kézi könyvekkel, továbbá szerkezeti és műipari rajzgyűjteményekkel szerelendő fel és mely helyiségben — lehetőleg az esti órákban és ünnepnapokon — az iparmuzeum illető tisztviselője, e célra megnyerendő tantervek útmutatása mellett, önálló kézműiparosok, és iparossegédek számára rajzgyakorlatok rendszeresítenének. Emellett addig is, míg egyik-másik fontosabb kézmű vagy házi iparág érdekében tanműhelylyel összekötött külön tanfolyamok lesznek szervezhetők, az iparmuzeum gyűjteményeinek gyakorlati értékesítése legelőszőrűben ingyenes felolvasások és értekezések útján lesz előmozdítható.

7. Az intézet gyűjteményeiből váltakozó vándor-kiállítások rendeztetnek a Székelyföldnek ipari központokat képező városaiban, esetleg szakba vágó gyűjteményi tárgyak állandóan átengedtetnek egyes szakiskoláknak vagy tanműhelyeknek.

* * *

A székelyegylet marosvidéki fiókjának Br. Apor Károly elnökle alatt tartott közgyűlésén a székelyegylet összes

— Én Hétfalusi Ákos vagyok — suttogá az ifju — s Kamilla az én nővérem. Ugyanazon Hétfalusinak vagyunk gyermekei, kiről egyszer Teremi báró beszélt előttetek, anyánk meg báró Viski felesége. Én voltam, ki először gyanut keltem benned Kamilla iránt; én látogattam meg egy éjjel hugomat, mert beteg volt s aggdóttam miatta, s azután is mindig én álltam köztetek; én voltam a te szenvedésidnek oka; kérlek, bocsáss meg érte. Azt hittük Kamillával, hogy egymást megtagadva, könnyebben eltakarhatjuk kilétünket, és ime, mily keserű tévedésekre nyújtott ez alkalmat!

Irma Kamilla keblére veté magát s könyveivel kéré bocsánát, hogy egy perczig is tudta őt vadalni.

Kálmán most lesütött szemekkel közeledett Kamillához s remegő hangon szólt:

— Meg tud-e nekem bocsánati, drága Kamilla?!

A hölgy hallgatott s Kálmán térdre borulva előtte, úgy nézett fel rá, mint egy szent képre, várva a bocsánatot.

— Megbántottam őt, drága Kamilla, — esengett az ifju — de higgye el, hogy a látszat, a tények ellenére sem szűnt meg szívem soha őt szeretni. Nagyon szerettem őt s nagyon fájt őt hűtlenné tudni, s a végteleen keserűség csalta ajkaimra ama kifejezéseket. Véletlen tanuja valék gyöngéd találkozásuknak az erdőben, hittem a látszatnak, vétkéztem ön ellen, s ime, most töredelmesen bocsánatát kérem.

Kamilla meghatva nézett az ifju őszinte arcára; könnyezve nyújtá oda kezét.

jelenlévő tagjai, valamint a hallgatóságképen jelen volt szépszámú marosvásárhelyi iparos polgárság élénk éljenzéssel és jegyzőkönyvi elismeréssel fejezte ki háláját, köszönetét a „székelyföldi iparmuzeumnak“ a székely fővárosban való létesítéséért.

A székelyegylet marosvidéki fiókjára a „székelyföldi iparmuzeum“ ügyét egész erejével támogatni elhatározván, ez ügy képviselésére és előmozdítására Br. Apor Károly elnökle alatt Kovács Ferenc, Fekete Gábor, Bihari Sándor, gróf Lázár Jenő, Sándor Kálmán, Csontos Olivér és Gáspár Gyula választmányi tagok személyében szűkebb körű bizottságot küldött ki.

Kisérje siker és áldás működésüket!

Székelyfi.

Horvát merénylek.

A tartománygyűlés hétfői lefolyása a legszégyenletesebb volt, a mely valaha és botrányokban gazdag ülésteremben előfordult. A jelenet a következő volt:

Tuskán indítványa volt napirenden s Zsvikovics b. volt az első szónok, a ki azt kívánta, hogy az okmányok hozassanak vissza.

Khuen-Héderváry gróf horvát bán szót emel és az ellenzék által félbeszakíttatik, midőn felemlíti, hogy az átszállítás jogossága tárgyában Zsvikovics által oly határozottan kifejezett vélemény helyes voltában kételkedik.

Starcevic kiabálással megakadályozza a bán beszéde folytatásában, azután sértő kifejezésekkel illeti a bán.

Elnök Starcevic Dávidnak 41 ülésből való kizárását indítványozza.

Midőn a bán újra beszélni akar, az ellenzék tagjai, de különösen Starcevic és Kamenar borzasztó zajt csaptak és azt kiabálták: „Vonja vissza szavát a bán!”

Horvát elnök felfüggeszti az ülést.

Midőn a bán az ülésteremből távozni készült, Starcevic Dávid Krsanics képviselőt a bán felé taszítja. Iszonyu zaj támadt. Kumisics oda kiált a karzatnak: „Jöjjetek le!” De a karzat teljes nyugodtan viselte magát.

Tíz percz múlva az elnök újra megnyitván az ülést, azt indítványozta, hogy Starcevic 60, Krsanics 60, Kamenar 40, Valusnik 60, Kumisics 60, Pavlovics 60 és Obad szintén 60 ülésből zárássák ki. Erre az ellenzék zongorása közben bezárja az ülést.

Khuen-Héderváry gr. bán, kit az egész jelenet alatt tetteleg nem érintettek, mitsem ügyelve a durva kifakadásokra, nyugodtan az elnökségi szobába ment. Az elnök és a háznapgy a jelenet alatt a bán és az ellenzék tagjai közt állottak.

A nemzeti párt a bán zsvivó-kiáltások közben kísérte lakásáig.

Kálmán egy örömkialtással ugrott fel s hévvel ölelé keblére a könnyei között mosolygó bájos leányt.

A kibékült két ifju pár gyorsan megértette egymást. Irma az ifju beteg mellett foglalt helyet, gyöngéd gondnal ápolva azt; Kamilla meg Kálmánnal egy sarokba félrevonulva, ama hallgató édes boldogságba merültek, melynek nincs szava, csak a pillantások beszélnek a szív gyönyöréről.

Másnap Felszeginé édesen lepte meg, midőn Kamilla lépett be hozzá Kálmán karjain. Az ifju pár örömsugárzó arczelet borult az anya keblére, ki könnyezve mondott áldást az újból megkötött frigyre.

Röviden elbeszélétk az éj eseményeit, Irma szerelmét a tisztartó iránt, s Felszeginé örömmel fogadta az új viszonyt.

Hétfalusi Ákos még aznap a kastélyba szállítottatott s a hölgyek sorra ápolták a derék ifjut. Ennyi szeretettől körülvéve, lehetetlen volt meg nem gyógyulnia. Az Irma boldogságtól sugárzó szeme, édes mosolyai legtöbbet használtak s csaknem feleslegessé tévének minden más gyógyszer. Ezeknek boldogító hatása alatt napról napra épült s már két hét múlva alhagyhatta az ágyat.

Pár hó múlva kettős menyegző volt a kastélyban, melyen az egész vidék megjelent. Trézsi néni oda volt a nagy boldogság miatt s csak amugyontá csókjait s jó tanácsait az ifju pár.

T a n ü g y.

A „Háromszékmezei tanítótestület“ kézdi-járási köre

Kézdi-Vásárhelyt 1885. október 3-án rendes gyűlést tartott.

1. Elnök a gyűlést megnyitván,*)
2. a mult gyűlés jegyzőkönyve felolvastatik és hitelesítettik.

3. Elnök jelenti, hogy a mult gyűlésben elvállalt gyakorlati tanítást nem Gyöngyösi István, hanem Demeter Róbert fogja megtartani.

Tudomásul vétetik.

4. Gyakorlati tanítást tart Demeter Róbert a IV. osztályban a helyes írásból.

Gyűlés a gyakorlati tanítást több olallról történt hozzászólás után teljesen sikerültnek nyilvánítja.

5. Elnök felkéri a jegyzőt a közp. választmány átiratának felolvasására, mely pontonként tárgyalatván, a következő határozatot hozott:

Az átirat azon része, hogy az 1884--85. évi munkásságot feltüntető jelentést és a kör tagjainak névsoros kimutatását a lakóhely és iskola jellegének kitüntetésével legkésőbb okt. 10-ig szíveskedjék a titkárhoz beküldeni: tudomásul vétetik.

6. Gyöngyösi István olvassa: „Mit tehet a tanító a manapság annyira elterjedt élvezeti gyönyörök ellen az iskolában és az iskolán kívül?“ S utána Rákosi József olvassa a műre irt bírálatát.

Köri gyűlésünk mind az írónak, mind a bírálónak köszönetet mond szíves fáradságukért.

7. Cseh Izsák szavalja „Pázmán lovag“-ot Arany Jánostól.

Körünk a szavaltat élvezettel hallgatta s érte szavaltat teljes elismerését fejezi ki.

Több kisebb-nagyobb indítvány tárgyalása után elnök a gyűlést bezárta.

Szabó Géza,
jegyző.

Sötét szemüveg az a chauvinizmus.

(Viszon- és végválasz Felvidékiek.)

(Vége.)

Az elmondottak után s főleg Felvidékiek ama beismerése folytán, hogy ő chauvinista, felmentve érezhetném magamat, hogy állításaival tovább is foglalkozzam, ha csak ama sisiphusi munkára vállalkozni nem akarok, hogy fötlen borsót hánnyak a falra; de az olvasó közönség iránti tekintetből még néhány felfujt állítását a maga színvonalára leszállítani kötelességemnek ismerem.

Ha valaki valamely olyan nevezetes intézményről, mint a milyenek az állami tanítóképezdek is, olyan súlyos vádat kürtől s bocsát világgá, mint Felvidéki, s ezt teszi általánosságban, habár elfoglaltság, információ, vagy a jóhiszeműség folytán is, de állításai nem felelnek meg a tapasztalatból merített igazságnak: már az ilyen egyén hazafiságából nem kérek, s ha százszor idézné s százszor tenné zárójelbe e mondatomat, akkor is állítanám, hogy az ily tény nem az önzetlen hazafiságnak, hanem... no, valami egyébnek a kifolyása.

Arra vonatkozó pontozataira, hogy az állam állítson a felekezetek szükségleteinek megfelelő tanítóképezdeket, nem reflectálok; mert azoknak czáfolgatása egyértelmű volna azzal, hogy a komoly számbavehetés mértékét ütik; fenntartom ezt illetőleg, a mit a multkor irtam.

Tovább menve, az önértetesség egész hevével folytatja Felvidéki: „A papság méltán érdemelte ki a kitüntetést, mert megtette kötelességét vagy a maga, vagy a tanító személyében.“ Halljátok ezt, tanítók?!... Áldozzatok fel élteteket; neveljétek e hazának önlétetek kockáztatásával s életképes nemzedéket, hü, igaz hazafiakat; az iskola dohos porát, a kevés fizetéssel, de sok és idegizgatással járó terhes munkát számba se vegyétek; mutassatok fényes sikert, eredményt; s ha mindezt megtettétek, nyugodjatok meg; hiszen Felvidéki azt mondja, hogy a „papság méltán érdemelte ki a ki-

*) A beszédet térhány miatt csak jövő számunkban közöljük.

tüntetés", mert személyekben ő működött, ő tette meg kötelességét. Ugyan nem türelmes-e az a papiros, mely ilyeneket is elbir? Ha tudna szólni! . . .

A tanitók hitközszyosságának mibenlétére vonatkozó állításomat Felvidéki is helybenhagyja, mondván: „ha a mit tanítanak, (t. i. az állami és közs. tanitók) — lenne az akár a hittan — nem a tisztelendő urak helyett tanítanak, hanem azon egyház vagy felekezet helyett és nevében“, szóval tanítanak, „akkor az állami tanítókat még fel tudnók valamikép a Felszegi ur által önként rájuk hárított vád alól menteni“; (Ez a czifra mondás fennebb a maga értékére van leszállítva.) vagyis, maga nevénevezve a gyermekket, az esetben, ha a tanitók a vallásoktatást is elvállalnák, akkor nem volnának hitközszyosok.

Ennek a hitközszyosság hirdetésének van még egy — a sorok között olvasható — más oka is; t. i. a vallásoktatással nem jár, vagy nagyon kevés helyen, tiszteletdíj. Hát ez nem is méltányos. S ha ezt nyíltan mondanák, jogos követeléseikkel előállának a hitoktatók, bizonyára a felsőbb hatóságoknál meghallgatásra találna jogos kérésük, mert „mélto a munkás a maga bérére“. De hát mért választanak Felvidéki képviselőiben ilyen el-utát? Hiszen az igazi ut a leg-rövidebb.

„De így, — folytatja fennebb idézett mondatát — midőn saját egyházuk és hitelveiktől is eltérő (a chauvinismus sötét szemüvegén nézve) önálló . . . vélemények nyilvánítására törekednek, alig menthetők“ fel a vád alól. Szóval, miért nem lapulnak meg? De hisz az ember — s tán a tanító is ember — már testalkatánál fogva egyenes járásra van utalva.

Rosszul fogja fel Felvidéki a tanító és pap közötti viszonyt, s e miatt következtetése sem állhatnak meg; nem, mert egyoldalúak. E viszonyt szépen magyarázta meg hazánk egyik legtekintélyesebb protestáns püspöke, mondván: A mi a pap az egyházban, az a tanító az iskolában.

Ha minden pap így gondolkoznék s nem úgy, mint Felvidéki, hogy a tanító a terhes munkában izzadjon s a pap kapja ezért a kitüntetés, mert a mikor a tanító dolgozik, az a pap munkája a tanító személyében; ha a reciprocitás elvénél fogva a tanító joga is tiszteletben tartatnék s nem volna a folytonos vád czéltáblája; ha szóval, írásban, hírlapban a laikus közönséget Felvidéki s hasonló gondolkozású társai nem izgatnák: akkor megszűnnék a sok keserű és méltó kifakadás s a népoktatásügy felvirágoznék.

Hogy Felvidéki fenn idézett sulyos vádját izgatásnak neveztem: megapprehendált érte. Főntartom az állításomat, mert jogállamban élvén, hazánkban a jog és törvény uralkodik s így Felvidéki jogai is bizonyára csorbitatlanok. Már pedig, kinek jogai épségben vannak s mégis a törvényesen fennálló intézményekre sulyos vádat emel s teszi ezt a nép vallásos érzésének felizgatásával s arra való hivatkozással: az szerintem izgat.

S hogy állításomat megczáfolja, így érvel: „Felszegi ur, úgy látszik, soha semmit sem indítványozott.“ Hát ez meglehet. Felvidéki kedvéért megteszem most. Indítványom következő:

a) A ki hírlapban valamit ír, az legalább maga olvassa el, különben lepton-nyomon következetlenségbe esik.

b) A kinek a hírlapi czikkezés mániája, az igekezzék magyarul és magyarosan írni s a mondat szerkesztés legelemibb szabályait el-sajátítani, mert nem kívánhatja az olvasótól, hogy az mondatait megérthetés véget magyarrá fordítsa.

Szemelvények ez utóbbi indítványhoz: a) „Eleje vétetnék annak, hogy pl. egy zsidó, oláh, szász stb. adja elő Magyarországnak szent Istvánra, a reformációra, vagy bármely vallási vonatkozású történetét.“

b) „Így téved Felszegi ur, ha az államot domináltatni akarja és oly jogot tulajdonít neki, a minővel nem bir, (Ugyancsak?! . . . Jegyezze meg zárójel közt, hogy „A kié az iskola, azé a jövő“; ezt az állam is tudja.) és megtagadni akarja az egyháztól, illetőleg felekezetektől azt, a mivel birnak s így a

felekezetnélküli iskolák és nevelő vagy tanító intézetekkel a magyar állam létét biztosíthatni.“

c) „Tudnék megnevezni állami intézetet, hol hét állami tanítóképezdéből kikerült tanító“ (No! ez elég képezdéből került ki).

Czikksorozatának utolsó részében Felvidéki a tanulók tulterhelése s az ebből származó bajokról elmélkedik, s okoskodása oda lyukad ki, hogy mindezer, még az öngyilkosságokért is, „az ujkori állami, községi és közs. iskolák“ okozhatók. Még csak az hiányzik, hogy a pestis, dőghalál, háboru, keletumeliei bonyodalom, phillixer a Isten tudja, miféle bajokért is az állami és közs. iskolák legyenek a hibások! Hát az ilyen állításokat lehet komolyan venni? Nem, s én nem is veszem úgy; azonban a tulterhelés kérdése vita tárgyát képezi még szaklapokban is.

Szerintem a tulterhelés a tanítás anyagának tervszerűtlen feldolgozásában s módszer nélküli kezelésében áll; továbbá abban, hogy a tantervnek nem szemléhez, hanem rideg betűjéhez ragaszkodnak igen sokan.

E tekintetben kár annyit bajlódni a tantervvel és Treforttal, mert — az elemi népiskolai oktatást tekintve — a miniszter mind az országgyűlési beszédeiben, mind külön rendeletben már többször hangsúlyozta, hogy az elemi népiskolában a fősulyt az olvasás, számtan és írásra kell fektetni. Ha mindenik tanító követné és követhetné hazánk egyik jeles tanítójának ama mondatát: „Az iskola én vagyok“, s a tanterv szelleme és nem betűje szerint járna el, melyre némely esetben kényszerítve van: úgy az elemi iskolára nézve megszűnnék a tulterhelés felfújt kérdése. Elismerem, hogy sok esetben nem lehet a tanító úgy, a mint akarna és kellene tennie, mert a Felvidéki-féle gondolkozású egyének szóval, írásban, hírlapokban a tanügy kárára félrevezetik a közönséget, bizmatlanná teszik az iskolai előljáróságot a tanító iránt, s az előljárók rosszakaratu kötekedését kikerülendő, a tanterv betűje szerint jár el a tanító, s ily esetben kész a tulterhelés.

A felsőbb iskoláknál is, hol tulterhelés észlelhető, az anyag tervszerűtlen feldolgozásában és a módszertan hiányában, de nem a rendszerben van és lehet a hiba.

Végre egy megjegyzést. Én igekeztem érvekkel kimutatni, hogy Felvidéki állításai tarthatatlanok, mert egyoldalúak, következetlenek s az elfogultság egyenes kifolyásai. Önvallomása és beismerése szerint ő chauvinista lévén, tudom, czélmotat vele szemben nem érhettem el; s azért, nem lévén sem időm, sem kedvem czéltalan és haszon nélküli dolgokkal foglalkozni, ez ügyben — bármit irjon ezután Felvidéki — többet válaszolni nem fogok. De ha megfogadja tanácsomat s leteszi a chauvinismus sötét szemüvegét, akkor más ügyben tán találkozhatunk; különben soha.

Adien!

Felszegi J.

Különlélek.

— A Kézdi-Vásárhelyt 1885. október 17-én rendezendő disz-előadás, tekintve az általános érdeklődést, rendkívül fényesnek igekeznek. A szükséges gépek és diszletek már elkészültek s a főpróba a jövő szerdán megtartatik. E kiváló érdekes essélyre ismételt felhívjuk a közönség figyelmét. A meghívók most küldetnek szét, s a kik még eddig nem kaptak s igényt tartanak rá, a rendezőséghez sziveskedjenek ez iránt fordulni. Belépti díj 1 frt és nem 50 kr, a mint e lapokban korábban jelezve volt.

— A postai pénzzsállításra vonatkozólag október 1-vel újítások léptek életbe. Október 1-étől fogva pénzes levelek nyitva csak 300 frtot meghaladó értékkel 250 gramm sulyig adhatók fel s ezekért a szállítási díj mindig a feladaskor fizetendő. Ezen kívül a belső forgalomban közzetített közönséges és távirati postautalványok, utánvételes küldemények és postai megbízások eddig 200 forinttal meghatározott minimális összege 300 fo-

rintra emeltetik fel, mely intézkedés a megszálított tartomományokkal való forgalomra is érvényes.

— Jancsó József gyilkossági bűnyűgyében a részletes vizsgálat már befejeztetett s a napokban a vádhatározat meg lesz hozva el-lene. Így remélhető, hogy eszenzációs bűnyűperben esetleg még e hóban meg fog tartatni a végtárgyalás.

— A székelyföldi iparmuzeum Maros-Vásárhelyt való alapításáról lapunk jelen számában külön czikkben részletesebben emlékezünk meg. E helyen örömmel említjük fel azon újdonságot, hogy a „székelyföldi iparmuzeum“-nak már állandó helyisége is van a főtéren, a takarékpénztár nagy házának újonnan emelt udvarfelőli lakrészeiben. Maros-Vásárhely sz. kir. város megíjodott és felrisszült tanácsa felfogva a székelyföldi iparmuzeum nagy fontosságát, ingyenes helyiség és évi segély adását hozza a város részéről javaslatba, s a törvényhatósági képviselő, dicséretére legyen mondva, örömmel hozta meg a különben deficitben szenvedő városi pénztár részéről a polgárság ipari előhaladásában mielőbb bőven kamatozó áldozatot.

— A nemzetközi gazdasági kongresszusnak szerdán volt ötödik és utolsó ülése. A kisbirtoki hitelszervezet hiányairól szóló második kérdést letárgyalták és a határozati javaslatot elfogadták. Szóltak ez ülésen Kautz Gyula, ki Wirth Miksa kedden felolvasott levelére tett helyreigazító megjegyzéseket, továbbá dr. Leone Wollemborg Paduából francia nyelven; dr. Scieszky Károly, dr. Thiel F. főkörmánytanácsos Berlinből, Fráter Sándor, dr. Földes Béla, Versesay Gyula, Klebelsberg Zdenko gróf, Virág Vincze. Végre az elnökség részéről Desseffy Aurél gróf, Wedell-Malchow és Károlyi Sándor gróf mondtak köszönő szavakat. Ezzel befejezték a nemzetközi gazda-kongresszust.

— A Hellner-Mihajlovics párba ügyében tömeges kihallgatásokat eszközölt Verebéli vizsgálóbíró. Beidézte mindazokat, kik jelen voltak a Ferenczi-kávéházban lefolyt jelenetnél. Hellner le van tartóztatva. A sebesült hadnagyról azt írják a lapok, hogy most már csaknem határozottan lehet remélni felgyógyulását.

— A keleti események. A hatalmak a bolgár uniót, úgy látszik, bevezgett ténynek tekintik, melyen változtatni nem áll hatalmukban. E szerint Bulgária közjogi és közigazgatási rendje maradna a régiben, csak a bolgár fejedelem lenne egyuttal Kelet-Rumélia főkörmányzója is. Ebbe a szultán, konstantinápolyi táviratok szerint, elvileg már bele is egyezett. A bolgárok azonban ezzel nem érik be. Sándor fejedelem a perszonalis kapcsolatok kéri a szultántól a közigazgatásnak is hatályon kívül helyezését. Kérdés már most: beleegyez-e ebbe a szultán? Abdul Hamid egyelőre a konferenciától vár jó tanácsot. A porta a hatalmakhoz intézett újabb köriratában megjegyzi, hogy a konferencia eredménytelensége vagy elfogadhatatlan javaslattelevé esetén a szultán fenntartja magának az intézkedést. Ezt bizonyítja a fegyverkezés. Szerbiából szintén harcias hírek érkeznek. Milán király a szkuptsina tagjai előtt kijelentette, hogy „a helyzet rendkívül komoly, s ha a konferencia eredménye nem lesz kielégítő, Szerbia feltétlenül fegyverhez nyúl“. Beavatott körökből érkező hírek szerint az ügyet egyelőre — tétlre — úgy, a hogy, elintézik, de az bizonyos, hogy tavaszra elkerülhetlen a konflagráció.

Az erdélyrészi kultúregyesület vezérfőirainak sikerült arczképét mutatja be az „Ország-Világ“ 40-ik (okt. 3) száma. E számban, mely már Fekete József szerkesztésében jelent meg, egy egész sorát találjuk az érdekesnél érdekesebb közleményeknek s a művészi kivitelű képeknek. A közlemények sorát Desseffy Marcell gróf, a veterán publicista, „Világ-béke“ című nagyérdemű közleménye nyitja meg. Ezt követi Győry Vilmos irodalmi hagyatékából „A feltékeny“ című szép költemény; „Füst“, vigbeszélyke, Le Noirtól; „A Mátyus Elek kaszája“, rajz, Jakab Ödöntől; „A hol a háboru készül“ Sasvári Ármintól; két nagyszabású kép-pel. Aztán Bartók Lajostól olvasunk meg-

kapó szép költeményt „Eldobott lantom“ czimnel, s még egy hosszú sora van a közleményeknek így: „A hűség próbája“, beszélyke, Hovesi Józseftől; „A fejeles“, rajz, Tolnai Lajostól; „Az erdélyrészi kultúregyesület vezérfőirai“, „Golgótha“, Kovács Sándortól, az akadémián dícsérettel kitüntetett költemény; „Az elsőszülött“, csinos kis költemény az ugyanily című képhez. E számban kezdődik Benedek Elek tollán „A kollektor“ című regény, melynek tárgya a székely népéletből van merítve. Végül „A hét története“ Borostyáni Nándortól s a rendkívül gazdag és változatos rovatok: Tudomány és irodalom, színház és művészet, újdonságok, a kiállításról, könyvpiazz, nők világa, vidéki élet, sport, hymen, gyászrovat, innen-onnan, rejtvények. Az „Ország-Világ“ előfizetési ára: január—decemberre 10 frt, január—júniusra 5 frt, július—szeptemberre 2 frt 50 kr., június—decemberre 5 frt. Az „Egyetértés“-sel együtt: egész évre 28 frt, félévre 14 frt, negyedévre 7 frt, egy hóra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, kecskeméti utca 6-ik szám.

A kézdivásárhelyi „Rudolf“ kórház gondnokának szept. havi jelentése.

A m. szent korona országai vörös kereszt egyesületének központi szívélyes segélyezése mellett fennálló kézdivásárhelyi „Rudolf“ kórházra vonatkozó gondnoki jelentésem szeptember haváról van szerencsém a következőkben előterjeszteni.

Szeptember hó végével Baló László számvevő ur a kórháznál levő ápolónő Sárkány Gyulané által vezetett könyveket számbavéve, lezárta s azokból a következő eredmények tüntek ki:

Szeptember hóban a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak 45,630. sz. alatti engedélyezése folytán a gróf Karátsonyi Guidó alapítvány kamatjából 100 frt utaltatott ki a helybeli m. kir. adóhivataltól.

Szeptember hóban ápolatott 17 beteg, elbocsátatott 11, ápolás alatt maradt 6.

Szeptember hóban ápolási nap volt 171, ebből ingyenes nap volt 30, maradt 141, ápolási díj 70 frt 50 kr.

Bevételek a pénztári napló szerint:

Mult havi pénztári maradvány	83 frt 90 kr.
Ápolási díjból bejött	17 frt — kr.
A város pénztárából a Dr. Sinkovics-féle alapítványból július és augusztus hóra	33 frt 33 kr.
A Gróf Karátsonyi Guidó alapítvány kamatjából	100 frt — kr.
Takarékpénztárból felvétel	100 frt — kr.
Összesen	334 frt 23 kr.

Kiadások:

Az ápolónőknek egy havi cuku-, kávé- és borpénzre	6 frt 64 kr.
4 öl fenyőfáért	14 frt 90 kr.
Konyhai szükségletekre	10 frt — kr.
Talmeier és Seitz számlájára	38 frt 64 kr.
Bélyeg- és postadíj	— frt 47 kr.
Az alapvagyonyhoz betét a takarékpénztárba	100 frt — kr.
Első ápolónő havi fizetése	14 frt 50 kr.
Második ápolónő havi fizetése	12 frt 41 kr.
Szolga és neje fizetése	10 frt — kr.
Husért	26 frt 01 kr.
Fűszer-árakért	9 frt 24 kr.
Tejért	11 frt — kr.

Összes kiadás 254 frt 81 kr.

Pénzmaradvány-egyenleg . . . 79 frt 42 kr.

Összeg 334 frt 23 kr.

Az előfordult betegségek neveiről az orvosi jelentés fog felvilágosítást nyújtani.

Tisztelt választmány! Kórházunk iránt az érdeklődés e hó folyamán is nyilvánult. Ennek jele a 100 frt kiutalása is, mi a nmélt. belügyminiszter ur kegyes engedélye folytán történt. Kórházunkban a legnagyobb rend, pontosság és tisztaság uralkodik; a gondos ápolás eredménye, hogy e hó folytán is 11 beteg gyógyult fel és bocsátatott ki. A künnlevő ápolási díjak iránt is a kellő lépések megtétek, hogy azokat az illetők fizessék be.

Mely jelentésem után maradok a tisztelt választmány iránti tisztelettel

Kézdi-Vásárhelyt, 1885. okt. 9.

Szöcs József m. p. polgármester, a kórház igazgatója.

Közzgazdaság.

A csikszeredai takarékpénztár részvénytársaság szeptemberhavi forgalmi kimutatása. Bevétele: Pénztármaradék-átmozgatás 1275 frt 65 kr. Betétből (17 tétel után) 4186 frt 66 kr. Betéti könyvből 60 kr. Váltóból 42141 frt 4 kr. Előlegből 96 frt. Kötvényből 9217 frt 50 kr. Kamatból 1027 frt 67 kr. Illeték-ből 513 frt 38 kr. Bélyegdíjból 1 frt 40 kr. Megtérített kezelési költségből 5 frt 70 kr. Késedelmi kamatból 31 frt 19 kr. Részvény-tőkéből 4615 frt. Visszleszámitolásból 21334 frt 50 kr. Letétből 6 frt 66 kr. Részvény-átíratási díjból 10 frt. Különfélékből 109 frt. 49 kr. Összesen 84872 frt 44 kr. — Kiadás: Betétre (24 tétel után) 4861 frt 40 kr. Betéti kamatra 4 frt 26 kr. Váltóra 41067 frt. Előlegre 86 frt. Kötvényre 9919 frt. Hi-vatalnokok fizetésére 161 frt 65 kr. Napi-biztosok díjaira 60 frt. Visszleszámitolásra 27863 frt. Visszleszámitolási kamatra 314 frt 39 kr. Osztalékra 54 frt 70 kr. Üzleti költségre 51 frt 1 kr. Kamat-visszatérítésre 24 frt 96 kr. Felszerelésre 131 frt 14 kr. Pénzkészlet 1885. szeptember 30-án 273 frt 93 kr. Összesen 84872 frt 44 kr. Csik-Szere-dán, 1885. szeptember 30-án. Pototzky Kris-tóf s. k. igazgató. Sprencz György s. k. könyvelő.

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Sprencz György.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Sz. 1618. tkvi.

1885.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. bíróság, mint te-lekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Bagoly György végrehajtónak Nagy Mózes végrehajtást szenvedő elleni 60 frt tőkekövetelés és járuléka iránti vég-rehajtási ügyében a k-vásárhelyi kir. törvényszék a kovásznai kir. járásbíró-ság területén levő, Papolez községében fekvő, a Nagy Mózes és neje Tóth Ág-nesnek a papolci 89. sz. tjkvben A + 1 + 14. rsz. a. foglalt ingatlanaira az ár-verést 440 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi október hó 23-ik napján délelőtt 9 órakor Papolez községében meggar-tandó nyilvános árverésen a megállapi-tott kikiáltási áron alól is eladatni fog-nak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% vagy kész-pénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §. jel-zett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapir-ban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges el-helyezéséről kiállított szabályszerű elis-mervényt átszolgáltatni.

Kovásznai kir. járásbíró, mint te-lekkönyvi hatóság, 1885. július 10-ik napján.

Sz. 2293. tkvi

1885.

Árverési hirdetményi kivonat.

A cs.-szeredai kir. törvényszék, mint tkkvi hatóság, közhírré teszi, hogy a m. kir. állam-kincstár végrehajtónak csikszeredai Sprencz György t. és t. gyámja által képviselt Sprencz Rudolf, Arthur, Helena és Hugó mint néhai Sprencz Pál kiskoru örökösei végrehaj-tást szenvedett elleni végrehajtási ügy-ben a kérelem következtében a végre-hajtási árverés 7 frt 50 kr tőkeköve-te-lés, 3 frt, 3 frt 25 kr, 3 frt 50 kr és 3 frt 50 kr, összesen 13 frt 25 kr már megállapított, valamint jelenlegi 6 frt 45 kr és a még felmerülendő költségek-nek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a csikszeredai kir. törvényszék területén levő, Cs.-Zsögöd község határán fekvő s a csikszögödi 664. sz. tjkvben A + 1. rendsz. és 5591. hr. sz. alatt felvett, fentnevezett alperesek, valamint kiskoru Sprencz Adél, Sprencz György és

Sprencz Gizella közös tulajdonát képező belső telek s rajta levő faépületekre az árverést 350 frtban ezennel megállapi-tott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885. évi december hó 12-ik napján délelőtti 10 órakor a csikszeredai kir. törvény-szék telekkönyvi osztályánál megtar-tandó nyilvános árverésen a megállapi-tott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik, a végrehaj-tató m. kir. állam-kincstár kivételé-vel, tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 35 forintot készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jel-zett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges el-helyezéséről kiállított szabályszerű elis-mervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak Csik-Szere-dában, 1885. évi szeptember 5-én tartott üléséből.

Árverési hirdetmény.

Alólirt tömeggondnok részéről köz-hírré tétetik, hogy a brassói kir. tör-vényszék, mint esődbíró, által a ta-másfalvi Bányai Bogdán-féle esődtö-meghez tartozó tamásfalvi jószág felé-nek elárverezése, melyhez Szörce, Za-bola és Kovászna községek határain fekvő rétek, szántóföldek és terjedelmes erdőségek tartoznak, együttesen 18376 frt kikiáltási árban elrendeltetett és an-nak határnapjául 1885. év október hó 20 ik napjának d. e. 9 órája Tamásfalva községéhezhoz kintetett.

Árverezni kívánók tartoznak a kiki-áltási árnak 5%-át készpénzben, vagy a „Brassói ált. takarékpénztár“, az „Albina“, a „Brassói előleg-egylet“, az „Első erdélyi bank“, a „S.-sz. györgyi takarékpénztár“, a „Sz.-udvarhelyi takarékpénztár“, a „M.-vásárhelyi takarékpénztár“ vagy a „M.-vásárhelyi hitelbank“ betéti könyvecskéi, vagy a 3333. szám alatt kelt magy. kir. igazságügyminis-ter rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapirokban letenni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése napjától 30 nap, a másodikat ugyanazon naptól számított 90 nap és a harmadikat ugyanazon nap-tól számított 150 nap alatt a brassói kir. adóhivataluál lefizetni.

A többi árverési feltételek az alól-írottak vagy a kovásznai kir. járásbí-róságnál megtekinthetők

Brassó, 1885. október 3-án.

Ügyvéd Reich Ágoston,
tömeggondnok.

2-3

4490-1885.

Pályázati hirdetmény.

Futásfalvi csoport helyettes körjegy-zői állomása a helyettes körjegyző le-mondása folytán betöltendő lévén, arra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom ennél fogva azokat, kik ezen állomás ideiglenes elnyerése iránt pá-lyázni óhajtanak, mikép az 1883. évi I. t. cz. 6. §-ban megszabott törvényes követelményeket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérésüket hozzám folyó október hó 23-án d. n. 6 óráig ad-ják be.

A helyettesítés október hó 24-én d. e. 10 órakor a csoport székhelyén, Futás-falván fog megtartatni.

Kézdi-Vásárhelytt, 1885. október hó 1-én.

Gábor Péter,
szolgabíró.

3-3

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, miszerint a

csikszépvízi gyógyszerért

a nagyméltóságu m. kir. belügyminiszter ur engedélye folytán Scharp Henrik gyógyszerész urtól átvettem, s azt a kor igényeinek és a helyi viszonyoknak megfelelőleg felszereltem.

Mindenféle különlegességgel, illatszerekkel stb. be-rendeztem, s így a nagyérdemű közönség igényeit min-den irányban gyorsan, pontosan és olcsón kielégíthetem.

Vidéki megrendelések azonnal teljesítetnek.

Csik-Szépvízen, 1885. szeptember 29-én.

3-3

Tisztelettel

TEIL FRIGYES,
gyógyszerész.

Van szerencsénk ezennel a nagyérdemű közönséget értesíteni, misze-rint bevásárlásunkról visszatérően, raktárunkat mindennemű női és férfi divatcikkben dusan elláttuk.

Egyszersmind bátrak vagyunk megemlíteni, hogy minden minőségű lenvásznak és asztalneműek, kizárólag **Regenhart & Rasmann és Richter-féle gyártmányok**, ugyszintén **Schroll-féle sifonok és sirtingek** minden szélesség és minőség-ben raktárunkon nagy választékban a legjutányosabb árakban kaphatók.

Továbbá becses figyelmükbe ajánljuk női és férfi kész fehérnemű raktárunkat, ugyszintén képesek vagyunk menyasszonyi kelengyékét a leg-rövidebb idő alatt legújabb divat szerint kiállítani.

Végül ajánljuk gyári raktárunkat valódi **Prof. Dr. Gustav Jaeger-féle normal gyapjúczikkben** nők, férfiak és gyer-mekek számára **eredeti gyári árak mellett**.

3-3

Teljes tisztelettel

LÁSZLÓ M. és L.

Brassó, főpiacz, lensor 23. szám.

Van szerencsém tudomásul hozni a nagyérdemű közönségnek, hogy Ra b s c h Sándor, mint régebben volt társ, utolsó időben mint alkalmazott, üzletemből végleg kilépett és én a többi éven át fennálló fűszer-, csomage- és nagybani ásványvíz-üzletemet minden tévedés kikerülése végett ezentul kizárólag saját nevem alatt

EMMERLING VILMOS K.

fogom vezetni, s ez által megszüntem jegyezni: Emmerling és Rabsch.

Egyszersmind van szerencsém legelőnyösebb árait a leggyakoribb háztar-tási czikkekből ide jegyezni, azon megjegyzéssel, hogy mint eddig, ugy ezentul is legfőbb törekvésem leendő tisztelt vevőimet minden módon kielégíteni. Árak köte-lezettség nélkül.

Fűszer- és gyarmatárak:

Cukor legfinomabb	100 kiló frt 42.—	Santos kávé	1 kiló frt 1.30
„ finom	100 „ „ 40.—	Rizs glaze legfinomabb	1 „ „ —.32
„ kocka legfinomabb	100 „ „ 42.—	„ fioretone	1 „ „ —.28
„ törött legf. 25 és 50	100 „ „ 42.—	„ fioret	1 „ „ —.28
„ kil. lád.	100 „ „ 42.—	Árpakása legf. gyöngyszemű	1 „ „ —.48
Cuba kávé legfinomabb	1 „ „ 2.—	„ finom	1 „ „ —.40
Ceylon kávé legfinomabb	1 „ „ 1.90	„ középfinom	1 „ „ —.36
Cuba „ gyöngy	1 „ „ 2.—	Dara finom és nagyszemű	1 „ „ —.26
Arany Java kávé valódi	1 „ „ 2.—	Polenta-dara	1 „ „ —.40
Mocca kávé valódi legfin.	1 „ „ 1.90	Mandola avola legszebb	1 „ „ 1.50
Nilghery kávé I. rendű	1 „ „ 1.90	Mazsola-szőlő	1 „ „ —.72
(Nilghery)	1 „ „ 1.90	és mindennemű fűszer és dala gyümölcsök a legjobb minőség és legolcsóbb ár szerint.	
Malabar kávé	1 „ „ 1.60		
Gyertya Apollo 560 gramm 100 csom. frt 54.—		Gyertya Milly 560 gramm 100 csom. frt 54.—	
„ Flora 560 „ 100 „ 54.—		„ Paraffin 560 „ 100 „ 40.—	
„ Flora 500 „ 100 „ 48.—		Mindennemű közönséges és svéd gyufák.	

Chocoládék Suchard és Massontól minden fajta gyári árakon. Naponta friss hus-neműek és Liebig huskivonat. Főzelékek, mustárok és mártások legjobb válas-ztékban a leghíresebb francia és angol gyárakból. Mindennemű bel- és külföldi sajtok, borok, pezsgők.

A legjobb minőségben és legnagyobb választékban thea és rum, angol thea-kenyér. Egyesült főraktára mindennemű bel- és külföldi ásvány- és gyógyvizeknek.

Ismert házak részére szívesen kész vagyok elszámolásra árknönyveket be-rendezni.

Vidéki rendelvényeket legpontosabban teljesítek. Nagybecsű parancsait magamnak kikérve, jegyzek, legnagyobb tisztelettel

3-3

Emmerling Vilmos K.,
azelőtt Emmerling és Rabsch.